Det första ordet är 1—3 **auk**, varav följer, att inskriften utgör fortsättning och avslutning av en annan; 3 är ᚴ **k**, men en med säkerhet naturlig fåra har i B. 805 föranlett läsningen ᛘ **m**, även Boije läser **auk**.

Inskriften är följande:

auk : staina | raisa : eftiʀ | ofaih : sun sin | hialbi : krist | r : ant : hans : auk | : selu : hans

Översättning: och stenar resa efter Ofeg, sin son. Hjälpe Kristus hans ande och hans själ!

---

135. Ludgo prästgård, Rönö hd.

Pl. 11: B. 804.

Litteratur: B. 804; L. 867.

Runstenen är nu förlorad. Teckningen i B. 804 visar blott ett brottstycke, som är 48 cm högt och 43 cm brett. Ämnet har säkerligen varit grå sten.

Ristningen utgör ett stycke slinga med runorna: **ialbi · kuþ as ant** »Hjälpe Gud hans ande!», vilket utgör slutet av en inskrift.

---

136. Aspa, Ludgo sn, Rönö hd.

Pl. 12: B. 806.

Litteratur: B. 806; L. 870; Ransakning 1667—84; Stephens, ONRM II, 748; Boije, Sv. fornminnesfören. tidskr., V, s. 156; Runverser s. 171.

Enligt *Ransakn.* och i B. 806 var runstenen rest vid »Aspa bro», i L. 870 »Ludgo gata»; stenen är nu borta.

Ämnet har säkert varit grå sten. Måtten i B. 806 utvisa, att stenen varit 2,58 m hög, 1,59 m bred vid foten, 90 cm längs den sneda toppen.

Inskriften är i B. 806 följande:

Slingan: **: suain : iuk : sluia · þaiʀ : raisþu :** *iii* — — — *i* **nu · at : faþur : sin : hirsi · uksniauin ian.** Mittytan: **uas : unt hifni bistr**

Om inskriftens läsning och tydning anmärker Bugge, *Runverser* s. 172 följande: »L:s Læsning af andet Navn som **stain** har ingen Hjemmel. B. har **slu * a**. Deri formoder jeg icke **slura** efter L. 710, men heller **sluþi**, saa at sidste Rune er læst feil. **sluþi** *Slóði* er et i Södermanland og Upland almindeligt Navn; se Thomsen, Ryska rikets grundläggning. S. 125. Eller ogsaa **sluþa**, saa at **þaiʀ** skulde sammenfatte masc. og fem., jfr L. 493. Rummet viser, at der efter **raisþu** har staat mere end [**stai**]**nu.** Stephens læser: [**stain þ**]**inu**; men denne Form af Demonstrativet finder jeg ellers ikke. Og på det af Stephens antagne Tilnavn **uksniauini** 'Okseven' tror jeg af let forstaaelige Grunde ikke. Indskriften lader sig ikke sikkert tolke, da Stenen er tabt. Jeg er tilböielig til at formode: **: raisþu : [stain : at a]nunt : faþur : sin : hirsi · uksnialan ian.** ᚿ vilde da være læst feil for ᚾ. Verserne vilde da være at henföre til 5-stavelses: *hersi hugsniallan*

en vas und hifni bestr

»den hugdjærve Herser, som var under Himmelen bedst». Ellers forekommer *hersiʀ* i svenske Indskrifter ikke som Appellativ. Men ogsaa andre Udfyldninger af Faderens Navn er mulige, f. ex. [**ku**]**nuat**, Gunnvat. Adj. *hugsnjallr* forekommer i Oldislandsk.»

Att B. 806 innehåller felläsningar, är uppenbart; redan L. 870 har rättat 6—8 **iuk** till **auk** och *Bugge* torde ha rätt i sin förmodan, att 9—13 **sluia** är fel för **sluþi** Slode, då detta namn förekommer i närheten som namn på resaren av Sö. 141 Löten och Sö. 2 Axala, vilken säkerligen haft en ansedd ställning och här jämte sin broder reser sten efter fadern. På Sö. 165 Grinda åberopas det åter som den avlidnes berömmelse, att han varit brorson eller systerson till Sven. Svårigheten består i att avgöra, vad för övrigt är felaktigt, då stenen är förlorad.

Efter 18—23 **raisþu** har säkerligen stått **stain**, utan pron. »denne», såsom Sö. 126 Fagerlöt, 163 Rycksta, 167 Landshammar, 165 Grinda, 170 Nälberga, vilket måste antagas, enär utrymmet enl. B. 806 med nätt nöd medgiver att utfylla [**stain · at**] jämte följande namn [k]*u***nuat**, varvid pricken framför 30 **at** måste vara felaktig. Inskriften företer eljest ingen förväxling av ᚴ **a** och ᚾ **n**, varför utfyllningen [k]*u***nuat** är att föredraga framför **anunt**, som å andra sidan ger större utrymme och är ett vanligare namn. Vanligare är, att namnet står framför än efter **faþur · sin**, varför **hirsi** icke torde vara den avlidnes namn utan en berömmande beteckning, måhända alltså, som Bugge antager, en motsvarighet till fvn. *hersir* »hövding över ett härad», som dock i Norge väsentligen tillhör tiden före Islands bebyggande, från vilken tid ock i *Landnáma* nämnes: *Gormr hersir ágætr í Svíþjóð*. Tolkningen 45—53 **uksniauin** *hugsniallan* förutsätter två felläsningar av 51 och 52, och 51 är i själva verket ingen riktig runa **u** utan snarare stupat **k**. Troligt är ju, att 47—53 ack. sg. m. *sniallan*, som annars finns tillagt till släktskapsord (»fader», »son») eller till det berömmande ordet *drængr*, även här är tillagt ett berömmande ord, nämligen **hirsi**, och det är då möjligt, att det här varit förbundet med den av Bugge antagna första leden, då **uk** annars måste uppfattas som »och» men *hærsi ok sniællan* icke äger motstycke. Med orätt synes mig däremot Bugge fatta 54—57 **ian** som *æn*; i överensstämmelse med Sö. 126 Fagerlöt, 137 Aspa, 170 Nälberga, 173 Tystberga bör det vara **han**, i det 54 **i** är felläst för **h**. I *Runverser* s. 171 har jag antagit, att blott

Han vas
und hifni bæstr

är vers, jfr den tvåstaviga versen Sö. 138 Aspa.

Översättning: Sven och Slode, de reste stenen (efter Gun)vat, sin fader, en härse med modig håg. Han var under himmelen bäst.

---

137. Aspa, Ludgo sn, Rönö hd.

Pl. 62, 63. Pl. 12: 807.

Litteratur: B. 807; L. 868; Ransakn. 1667—84; Liljegren, Runlära s. 83 f.; Stephens, ONRM II, 645, III, 355; Runverser s. 163.

Runstenen står vid landsvägens västra sida invid hörnet av doktorsboställets trädgård, 85 steg norr om vägen till Lid. 90 steg söder om denna väg ligger på vägens västra sida den runda tingshögen, längre från vägen en annan hög.

Ämnet är gråsten. Höjden är 1,85 m, bredden vid foten 82 cm, i toppen 38 cm. Nordsidans slinga är 10—11 cm bred; på sydsidan är högra slingan 10—11 cm, mittslingan 18 cm, vänstra slingan 16—18 cm.

Inskriftens första mening, som är på prosa, är ristad längs norra sidans vänstra kant nedifrån uppåt. Den metriska fortsättningen börjar nedtill i sydsidans mellersta slinga,